

Comentarii generale ale Consiliului Științific al UBB asupra propunerilor de standarde CNATDCU 2024

1. În general remarcăm că propunerile de standarde sunt decente, bine argumentate, cu atenție specială spre aspecte precum diversitatea sub-domeniilor și a tipurilor de contribuții, sau pe descurajarea abuzării aspectelor bibliometrice. **Ar fi extrem de utilă mai multă uniformizare de format și de calitate între domenii și în interiorul domeniilor.** Eforturile făcute în această direcție sunt remarcabile și notate, dar este de dorit mai mult. În acest context este spre exemplu de notat textul justificativ de la Comisia de Chimie. Acesta este unul dintre cele mai echilibrate, rezonabile, informate și responsabile texte scrise în ultima vreme pe subiect. Credem că o adaptare a lui care să includă și considerentele echivalente despre alte contribuții decât articolele științifice (și cu observațiile de mai jos) ar fi extrem de util ca introducere generală pentru setul întreg de criterii CNATDCU. Ar fi de asemenea extrem de util ca principiile Comisiei de Chimie (sperăm asumate de către CNATDCU drept principii generale) să fie împărtășite și agreeate și cu alte foruri. În particular, principiul că datele bibliometrice nu trebuie folosite pentru punctaje și clasamente. În prezent unele foruri repartizează fonduri inclusiv în bază de scoruri derivate din standarde CNATDCU. **Această practică contracarează eforturi de a propune standarde mai competitive și mai compatibile cu restul Uniunii Europene.** Acest mod de sancționare a excelenței și a managementului responsabil trebuie să înceteze.
2. Observațiile de față au în vedere practici verificate/aplicate la UBB prin procedurile interne de evaluare pe linie administrativă și de redactare a fișelor de post, respectiv de criteriile proprii de evaluare ale Consiliului Științific al UBB https://cercetare.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2024/03/evaluare_generic_UBB_martie2024.pdf (vezi Anexa). Ele se aliniază în general cu principiile agreeate de către CG al CNATDCU – spre exemplu în privința folosirii de quartile nu de valori numerice, în privința accentuării responsabilității comisiei de concurs și altele în spiritul Manifestului de la Leiden (<https://www.nature.com/articles/520429a>) și a CoARA (<https://coara.eu/>). În privința științei deschise și Open Access, punctele de vedere sunt inspirate de Strategia UBB pentru Știință Deschisă (<https://cercetare.ubbcluj.ro/ro/cercetarea-la-ubb/stiinta-deschisa-la-ubb/>), care insistă pentru responsabilitate și - relevant pentru criteriile CNATDCU – pentru știință deschisă fără plata APC.
3. În special pentru domeniile unde publicarea în reviste este norma, clasificarea Q1-Q4 cu ignorarea contribuțiilor necesare României în reviste peste media de prestigiu (ex., din seriile Nature/Science) este contraproductivă. Criteriile ar trebui să trateze diferit revistele al căror prestigiu este mult peste media din zona Q1 (ex., top 1%, top 5%, top 10%, sau indexarea

Nature Index) - preferabil prin echivalarea sau tratarea acestora cu un coeficient care să le dea mai multă greutate decât restul Q1.

4. Abilitarea trebuie să continue să fie o condiție pentru profesură. Se poate discuta dacă și coordonarea efectivă de doctoranzi trebuie să fie o condiție pentru profesură. În unele domenii sau instituții este posibil ca aceasta din urmă să fie problematică din motive independente de candidat.
5. În privința revistelor de tip Gold Open Access („care condiționează publicarea de plata APC”), majoritatea comisiilor urmează un principiu rezonabil și clar expus în documentul CNATDCU, dar care nu este complet informat și prin urmare avem propuneri de ajustare:
 - (a) Recunoașterea faptului că existe reviste APC extrem de prestigioase. Va refuza CNATDCU să permită titlul de doctor unui candidat cu 3 articole de prim autor în Nature Communications? Va bloca prin aceste criterii un dosar de cadru didactic (re)venit din străinătate... din cauză că "publică prea mult în Nature Communications"?
 - (b) Recunoașterea principiului Diamond/Platinum Open Access și a conceptului că plata pentru publicare este și ar trebui să fie ceva complet diferit și separat de conceptul Open Access. În același timp, recunoașterea realității acordurilor transformative, care permit publicare Open Access gratuit pentru autori chiar și în reviste anterior Gold.
 - (c) Recunoașterea practicilor invitațiilor de publicare gratuită.
 - (d) Recunoașterea realității că unele reviste își schimbă statutul în sau din Gold Open Access independent de voința autorilor. Standardele trebuie să se asigure că autorii nu vor fi sancționați când o revistă în care ei/ele au publicat decide ulterior (ex., după doi ani de la publicare) să devină Gold Open Access.
 - (e) Recunoașterea faptului că practicile citate mai sus sunt parte a eforturilor unora dintre reviste să migreze de la modelul Gold la cel Platinum sau la cel clasic – un efort ce trebuie susținut.
 - (f) În unele domenii sau tipuri de contribuții decizia de publicare nu este a persoanei evaluate de către CNATDCU ci a unor colegi din UE/SUA supuși unor obligații din partea propriilor foruri de finanțare și evaluare. Dacă se impun limite, ar fi logic ca ele să excludă situațiile unde candidatul nu a avut un cuvânt de spus.
 - (g) **Recunoașterea faptului că ponderea de reviste Gold și calitatea lor depinde de la domeniu la domeniu și prin urmare nu sunt productive reguli aplicate universal. Posibile exemple includ:** excluderea Gold cu excepția celor indexate în Nature Index, sau limitarea Gold la un procentaj maxim din dosar **cu excepția celor indexate în Nature Index sau a celor top 1-5% în domeniul lor**, sau altele – cu excepțiile precum cele citate mai sus (exemplu: **limitarea nu se aplică revistelor incluse în acorduri transformative dacă acel acord a adus gratuitatea publicării**).
 - (h) recunoașterea importanței principiului Open Access în documentele programatice și de finanțare ale UEFISCDI (implicit ministerelor de resort) și ale forurilor corespunzătoare la nivel UE. Prin urmare, **impunerea obligației unui procent/număr minimal de publicații**

Open Access. Spre exemplu, pentru început, 10%, chiar dacă în granturile UE procentul propus programatic este 100%.

6. Unele standarde ignoră coordonatele complexe ale activității academice. Spre exemplu, pe cele didactice, de transfer de cunoaștere către societate, de inovare. Pe de altă parte, orice ajustare către luarea în considerare a **criteriilor didactice nu trebuie să includă obligativitatea de a publica un anume număr de cărți sau de pagini**. În același context, se notează că activitățile/capacitățile de sintetizare a cunoașterii în contribuții de tip review, capitol de carte sau carte trebuie să se regăsească valorizate în criterii – din nou, **fără obligativități neadaptate specificurilor domeniilor**.
7. Nu trebuie să se regăsească explicit în criteriile CNATDCU activitățile uzuale ale cadrelor didactice (conducere de doctorat, calitatea de membru în comisii de doctorat, coordonarea lucrărilor științifice ale studenților și a volumelor acestora, organizarea de activități extracuriculare pentru studenți). Toate aceste activități sunt inerent trepte către contribuții deja incluse (sau care ar trebui să fie deja incluse) în criterii, mai ușor/transparent de verificat – precum publicații (cărți, articole, brevete), granturi etc.
8. Unele criterii sunt încărcate de formalisme și notări inutile de complicate. Rugăm simplificați.
9. Criteriile CNATDCU ar trebui să fie făcute disponibile și în limba engleză. Mai mult, pentru specializările unde se predă în alte limbi ale minorităților și există chiar departamente sau facultăți operând în acea limbă (ex. maghiară, germană), se poate argumenta ca ele să fie disponibile și în acele limbi. Cerința aceasta nu se referă la a concepe acte oficiale ale statului român în alte limbi, ci la a face disponibile prin diligența CNATDCU traduceri utile și necesare membrilor comunității academice pe care CNATDCU și ministerul tutelar îi reprezintă și îi servesc.
10. „revistă cotate ISI” este un termen desuet de foarte mulți ani. Propunem terminologia WoS în loc de ISI. De asemenea, corectarea folosirii eronate gramatical a termenilor „minim” și „maxim” în loc de minimum/cel puțin și maximum / cel mult.

ANEXĂ - CRITERIILE UBB

Criterii și principii de evaluare folosite/recomandate de către Consiliul Științific al Universității Babeș-Bolyai

În general în evaluarea proiectelor sau dosarelor personale Consiliul Științific al UBB (CS-UBB) va urmări, în afară de cazurile în care există instrucțiuni contrare explicite, atribuirea a trei tipuri de calificative:

a. De impact semnificativ/extins* în accepțiune internațională (IE)

b. De impact semnificativ la nivel sud-est european/regional (IR)

c. Încă nu îndeplinesc criteriul „de excepție” (impact potențial, IP)**

Exemple orientative de explicitare a criteriilor de atribuire a acestor calificative sunt realizările listate mai jos, respectiv perspectiva obținerii, pe baza grantului supus în evaluare, de rezultate de o astfel de calitate. Criteriile vor fi aplicate de către evaluatori în mod liberal, pentru a evita abuzurile de scientometrie, fie ele în sens pozitiv sau negativ. Anexa 1 prezintă sugestii pentru situațiile unde se dorește definirea a mai mult decât 3 categorii la evaluare.

a. De impact semnificativ/extins* în accepțiune internațională (IE): *mutatis mutandis*, candidații cu acest calificativ ar fi apreciați a avea șanse rezonabile de a fi reținuți pe lista scurtă la un concurs pe post didactic la orice universitate de prestigiu din lume

i) **cărți** prezente în cel puțin 100 de biblioteci indexate WorldCat (www.worldcat.org, excluzând volumele de conferință). Numărul de autori sau prestigiul editurii pot cântări semnificativ în decizia evaluatorului de a acorda sau nu.

ii) o medie de un **articol ca autor corespondent** pe an în reviste **Q1** conform definițiilor UEFISCDI celor mai recente, în ultimii 5-10 ani de activitate. Calitatea de prim-autor se echivalează cu 2/3 din cea de autor corespondent. Se echivalează aici **și capitolele de carte** din cel puțin 100 de biblioteci, respectiv **brevetele de invenție** internaționale (ex., UE/SUA/Japonia sau piețe similare; acestea se echivalează cu 3 lucrări de tip Q1).

iii) articol Science/Nature;

iv) peste 200 **citări** („times cited”) în baze de date internaționale (Scopus, Thomson-Reuters, sau de prestigiu similar), sau o medie de peste 40/an pentru situațiile cu mai puțin de 5 ani de activitate

v) peste 50 de lucrări cf. Scopus/ISI/ERIH, sau o medie de peste 5/an pentru situațiile cu mai puțin de 10 ani de activitate

vi) **orice alte dovezi** că rezultatele, ideile și conceptele candidatului sunt acceptate și utilizate la vârf în domeniu și/sau asupra societății în general, cu un impact major (inclusiv pentru realizări cu

specific național și local); exemple pot fi contribuții de transfer tehnologic sau de alt tip către societate,** **traduceri importante** în limba română, cărți sau capitole de carte cu un **ecou probat a fi remarcabil** la nivel național sau al căror ecou este probat în **alte cataloage majore** decât WorldCat, **articole în reviste de impact major dar care nu sunt incluse încă sau nu sunt recunoscute ca atare în clasificări UEFISCDI, premii ale unei Academii naționale** (altele decât cele de ramură).***

b. De impact semnificativ la nivel sud-est european/regional (IR): *mutatis mutandis*, candidații cu acest calificativ ar fi apreciați a avea șanse rezonabile de a fi reținuți pe lista scurtă la un concurs pe post didactic la orice universitate reprezentativă din sud-estul Europei

i) o medie de un articol de autor corespondent pe an în reviste **Q2** conform UEFISCDI, sau de un articol din zona roșie (orice autor), în ultimii 5-10 ani; se echivalează aici capitolele de carte prezente în peste 20 de cataloage, și brevetele naționale (acestea din urmă se echivalează cu 3 articole de tip Q2)

ii) peste 100 de citări în baze de date internaționale (aceleași ca la punctul a), sau o medie de peste 20/an pentru situațiile cu mai puțin de 5 ani de activitate

iii) cărți în cel puțin 20 cataloage din străinătate conform WorldCat, publicate în ultimii doi ani

iv) **orice alte dovezi** că rezultatele, ideile și conceptele candidatului sunt acceptate și utilizate în domeniu; și/sau asupra societății în general, cu impact peste medie; exemple pot fi contribuții de transfer tehnologic sau de alt tip către societate,** traduceri importante în limba română, cărți sau capitol de carte cu un ecou ieșit din comun la nivel național sau al căror ecou este probat în alte cataloage majore decât WorldCat, articole în reviste de impact major dar care nu sunt incluse încă în clasificări UEFISCDI, premii ale unor asociații științifice de profil cel puțin național pe domenii largi (ex. Sociologie).***

Deciziile CS-UBB pot fi contestate în termen de 10 zile lucrătoare de la comunicare, dacă nu prevăzut deja alt termen.

**Prin "impact semnificativ" se înțeleg realizări cu vizibilitate și ecou comparabile cu cele mai importante din domeniu pe aria geografică aferentă acelei categorii. În înțelesul categoriilor de mai sus, un proiect care are un specific profund local sau național va avea un impact suficient de mare pe aceste planuri pentru ca el să fie reflectat ulterior și în plan internațional. Nu modul sau locația fizică de diseminare sunt criteriile în sine – ci calitatea rezultatelor și impactul lor în comunitatea științifică și în afara ei. Nu se impune cumularea a mai mult decât un criteriu/o condiție.*

***Pentru transferul tehnologic pus în practică se recurge la echivalare ad-hoc în funcție de amplitudine (limita superioară – echivalare cu brevet internațional; limita inferioară – echivalare cu lucrare Q4) – în baza evaluării făcute de la caz la caz de către CS-UBB*

****Recomandarea CS-UBB este ca dosarele evaluate să nu conțină publicații aflate pe „lista lui Beall”; colegii care nu sunt familiari cu această listă sau care au întrebări sau prezintă excepții*

Str. M. Kogălniceanu nr. 1
Cluj-Napoca, RO-400084
Tel.: 0264-40.53.00
Fax: 0264-59.19.06
rector@ubbcluj.ro
www.ubbcluj.ro

Întemeiate (ex., lista nu este actualizată la zi) sunt invitați să se adreseze CS-UBB. De asemenea, nici articole din reviste indexate în domenii socio-umane de la editura MDPI. De asemenea, diplomele/medaliile de la „saloane de inventică” – cu excepția situațiilor unde totalul premiilor/mențiunilor/etc a fost mai mic decât 20% din totalul contribuțiilor eligibile din cadrul evenimentului respectiv. Contribuțiile publicate după 1.10.2021 în astfel de surse rămân în marja libertății academice de exprimare, dar nu se recomandă prezentarea lor între contribuțiile reprezentative la evaluările pentru care CS-UBB este responsabil; în caz contrar, ele vor fi considerate argument pentru calificativul minim.

ANEXA 1

Procedura de prioritizare a susținerii eforturilor de diseminare a articolelor din reviste de specialitate -punct de vedere al Consiliului Științific al UBB-

A. Ordinea de prioritizare

În privința articolelor în reviste de specialitate, se recomandă următoarea ordine de prioritate:

1. Revistele Science și Nature
2. Revistele din seria Nature sau Science (ex., Nature Communications, Nature Human Behaviour etc)
3. Revistele indexate în Nature Index curent sau alte reviste de excepție din domenii umaniste (cu avizul CȘ-UBB)
4. Revistele indexate în Nature Index în ultimii 5 ani sau alte reviste de excepție din domenii umaniste (cu avizul CȘ-UBB)
5. Revistele în top 10% sau alte reviste de excepție din domenii umaniste (cu avizul CȘ-UBB)
6. Revistele Q1 cf. WoS, sau reviste Q1-Scimago din domenii pentru care WoS nu calculează quartile, sau alte reviste de excepție din domenii umaniste neindexate WoS sau Scopus (cu avizul CȘ-UBB)
7. Revistele Q2 cf. WoS, sau reviste Q2-Scimago din domenii pentru care WoS nu calculează quartile, sau alte reviste de excepție din domenii umaniste neindexate WoS sau Scopus (cu avizul CȘ-UBB)
8. Revistele Q3 cf. WoS, sau reviste Q3-Scimago din domenii pentru care WoS nu calculează quartile, sau alte reviste de excepție din domenii umaniste neindexate WoS sau Scopus (cu avizul CȘ-UBB)
9. Revistele Q4 cf. WoS, sau reviste Q4-Scimago din domenii pentru care WoS nu calculează quartile, sau alte reviste de excepție din domenii umaniste neindexate WoS sau Scopus (cu avizul CȘ-UBB)

B. Limitări și departajări

- i. Astfel de clasamente de prioritate sunt incomplete câtă vreme peste ele nu se suprapune opinia calitativă a unui for expert. În UBB, CȘ este permanent disponibil pentru a oferi suport în acest sens – și prin urmare recomandă să fie din oficiu cel consultat oricând nu există atribuit în mod explicit în procedura respectivă un alt astfel de for de analiză calitativă (ex., comisia pentru cercetare a Facultății, Consiliul Științific al Institutului etc). Această opinie a experților asupra unui anume articol poate inclusiv schimba priorități bazate doar pe indicatori numerici ai revistelor.
- ii. CȘ-UBB exclude de la sprijinire contribuțiile din edituri și reviste predatoare și de tip vanity, saloanele de inventică dacă oferă premii către mai mult de 20% dintre participanți, sau unele activități echivalente (a se vedea mai sus).
- iii. Atunci când două sau mai multe articole se află pe aceeași treaptă, prioritatea este în ordine (1) cel unde UBB dă autori corespondenți (contând și proporția acestora), (2) cel unde UBB are prim

autor, (3) opinia calitativă a forului de experți care furnizează consultanță (din oficiu, CȘ-UBB dacă nu este specificat regulamentar altul; numărul de citări poate fi luat în considerare drept argument dacă se compară contribuții din același domeniu iar numerele de citări raportate la vechimea articolului sunt semnificativ diferite), (4) aderarea la politica UBB de publicare în regim deschis fără plata de taxe de către autori. La stabilirea quartilelor / top 10% se recomandă folosirea unor indicatori cât mai robusți (ex., AIS), iar aceste clasificări să se facă în funcție de valorile bibliometrice fie de la data publicării, fie de la data evaluării - alegând varianta care avantajează dosarul evaluat.

- iv. Atunci când departajarea lasă mai multe articole pe aceeași treaptă de prioritate din punct de vedere al calității, orice selecție subsecventă va avea în vedere principiile de egalitate și echitate ale Cartei UBB
- v. Atunci când toate cele de mai sus lasă două sau mai multe articole pe aceeași treaptă de prioritate, se va folosi ordinea cronologică (1) a formulării cererii acolo unde comparația se face în baza unei competiții la cerere sau (2) a apariției.

C. Domeniul de aplicabilitate

- i. În opinia CȘ-UBB aceste trepte de impact trebuie reflectate în orice procedură de evaluare. Este logic ca pentru simplificare și în funcție de context unele trepte să fie condensate. Treptele 1 cu 2, respectiv 3 cu 4 sau chiar cu 5. Pe de altă parte, orice procedură care reduce toate cele 9 trepte la una singură sau două (ex., doar „indexat WoS” sau „WoS vs. BDI”) este contraproductivă pentru eforturile *world-class* ale UBB.
- ii. Evaluarea resursei umane și instituționale nu trebuie cantonată exclusiv pe articole în reviste. Implicit, nici eforturile de susținere/stimulare/promovare nu trebuie limitate la articole în reviste. Spre exemplu, brevetele internaționale ar trebui privite în principiu ca având un impact similar cu un articol Nature Index sau măcar Q1, iar cele naționale cu un articol Q2 sau măcar Q3. Cărțile pot avea impact similar cu oricare dintre treptele 1-9, în funcție de avizul specialiștilor.